

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἡ συνδρομὴ εἶναι προπληρωτέα ὑποχρεωτικῇ.
ΕΝ Τῇ ΕΣΤΕΡΙΚῇ: Σελ. 10 Ἐτήσια Σελ. 12
Ἐτήσια Ἐξάμηνος
Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρόσια 2.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ

ΤΗ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ.—Ἀγορὰ Κύνου Ἀριθ. 26.

ΕΤΟΣ ΙΑ'

ΑΡΙΘ. 333

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (Κύπρου),
τῇ 12ῃ Ἰουλίου 1916.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

—Ἀνάγκη ὕψους καὶ ἐπικαίρου πολιτικοῦ προγράμματος.—
Ἀγών ἀπερίσπαστος.—Μὴ Θεὸς καὶ Μαρμαρινῶν.—
Μεταρρυθμίσεις καὶ οὐχὶ ἐλάττωσις τῶν φόρων.—Ἡ
δεκάτη ὡς ἐπωφελεὲς πρόσκομιμα κατὰ τῆς καλλιερ-
γείας σιτηρῶν.—Χλιαρὸν καὶ ἄπυρον πρόγραμμα.

Ὑπεσχόμεθα ἐν τῷ προηγ-
θέντι φύλλῳ νὰ δοκίμηθῃ ἐπὶ
τοῦ πρώτου ἐν γενικαῖς γραμμαῖς
διατυπωθέντος πολιτικοῦ προγράμ-
ματος δημοσίᾳ ἐν Κοντέᾳ ὑπὸ
τοῦ νέου ὑποψηφίου, πρῶτον δὲ
ποτε βουλευτοῦ, λαοῦ. Φ. Ζαν-
νέτου, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ πρᾶ-
ξωμεν τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὰς ἄλ-
λας ὑποψηφιότητας ἐν παρομοίᾳ
περιπτώσει.

Δικαιολογῶν τὴν ἀπόφασίν του
ὅπως ἐπιδιώξῃ τὸ βουλευτικὸν ἀ-
ξίωμα ἐτόνισεν οὗτος «ὅτι λαὸς πρέ-
πει ν' ἀποδίδῃ τὴν πρέπουσαν
σημασίαν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν
ἀντιπροσώπων του ἐν τῷ Νομο-
θετικῷ Συμβουλίῳ, ἐξαιρετικῶς λα-
θὼς ἐπιβάλλεται τοῦτο κατὰ
τὴν παρούσαν περίστασιν, δι'
ὅτι οἱ ἐκλογεῖς ὀφείλουσι νὰ ἐκλέ-
ξωσι τοὺς ἀρίστους καὶ μάλιστα
ἀδρότοι νὰ πρόσελθωσιν εἰς τὰς
κάλπας, ἵνα δεξώσιν πρὸς τοὺς
κρατούντας οὗτο Κυπριακὸς λα-
ὸς καὶ ἐξαιρετικὸν συναισθάνε-
ται, καὶ θὰ ζητήσῃ, τοῦτο δὲ
εἶναι ὅπως μετὰ τὴν κατάργησιν
τῆς Ἀγγλοτουρκικῆς Συνθήκης
τοῦ 1878 ἀξίωσιν ἵνα τῇ συν-
αινέσει του γείνῃ, ὅτι πρέπει νὰ
γείνῃ, καὶ ληφθῇ ὑπ' ὀφθαλμοῦ
ἡ φωνὴ τοῦ δια τὴν πολιτικὴν τύ-
χην του, καὶ τὴν ἀξίωσιν ταύτην
δυσκόλως ὅ' ἀπορρίψῃ ἢ κυρι-
αρχος δύναμις, ἀρκεῖ ἐντόνως
καὶ ὡς πρέπει ἡ ἀξίωσις νὰ προ-
βληθῇ καὶ ὁ λαὸς σταθερῶς νὰ
ἐμμένῃ εἰς ταύτην.

«Ἄλλ' ἐκτός τοῦ κυριαρχούν-
τος ζητήματος, οὐδὲ σιγῇ δέ-
ον νὰ παρέρχηται χωρὶς νὰ με-
ριμνῶμεν περὶ τῶν ἰδίων ἐσω-
τερικῶν ὑποθέσεων καὶ συμφε-
ρόντων, καὶ ὑπάρχουσι πολλὰ καὶ
ποικίλα, γενικά καὶ μερικά. Τὸ
ζητήμα τοῦ ὑποτελικῶν φόρων
ἐλάττω τὸν λαόν, εἰσέλθῃ
ἐν Ἀγγλίᾳ ποσὸν ὑπερημίσεως ἐ-
κατομμυρίου λιρῶν, προσελθὼν ἐκ
τοῦ πλεονάσματος τῶν εἰσπρα-
τομένων διὰ τὸν ὑποτελικὸν καὶ
τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ δανείου
τοῦ 1855, τὸ ὅποιον δικαιούται
ἡ Κύπρος νὰ ζητήσῃ.

«Ἀφοῦ ὁ προϋπολογισμὸς ἤρ-
ξατο παρουσιάζων τακτικὰ πλε-
ονάσματα, πρέπει νὰ γένῃται
σκέψις περὶ ἀναλόγου ἐλαττώσε-
ως τῆς φορολογίας καὶ μάλιστα
ἐπὶ τῶν βαρύτερων φορολογου-
μένων, τῶν γεωργικῶν τάξεων,
διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς δεκάτης
ἢ ἄλλως πως.»

Δὲν θεωροῦμεν ἐπ' ἀνάγκης νὰ
ἀκριβολογῶμεν εἰς τὰ καθέκα-
στα, καὶ λαμβάνομεν τὸ πολιτικὸν
πρόγραμμα τοῦ ὑποψηφίου, ὡς

διατυπώται ἐν ταῖς γενικαῖς καὶ
ἀδραῖς γραμμαῖς του.

Ἐν πρώτοις πᾶς τις βλέπει δι-
ορδὸν νέον λέγει ὁ ρήτωρ ὑποψή-
φιος, διότι ἀπὸ τοῦ 1902 τοιαύτη
ἐγένετο ἡ πολιτεία τῶν Ἑλλήνων
ἀντιπροσώπων, καὶ τὸ πρῶτον ὁ
ἀεικνιστὸς Χρ. Σωζός, ὁ νεώτερος
τῶν Ἑλλήνων, βουλευτῶν, καὶ ἐξ
ὀνόματος τοῦτων καὶ τοῦ Ἑλλη-
νικοῦ λαοῦ τῆς Νήσου προέτεινε
προσθήκην παραγράφου εἰς τὴν
Ἀντιφωνήσιν, διατυπώσας σαφῶς
καὶ καθαρῶς τοὺς ἐθνικοὺς πό-
θους τοῦ Κυπρ. λαοῦ, ἔκτοτε δὲ
μέχρι σήμερον οὐδάρ' ἐγένετο ἐρ-
γασία καὶ ἐντός καὶ ἐκτός τοῦ
Νομοθετικοῦ πρὸς τὴν διεύθυνσιν
ταύτην, καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐ-
τῆς δὲν ὑπῆρξαν ἀξιοκαταρρόνητα.

Εἶπε, ὁμως, ἀληθὲς οὐκ ἡ ὡ-
ραία ἐκείνη δρᾶσις ἐχλαρώθη,
ἀφοῦ πολλαῶς ἐγένετο ἐπιφελέ-
σις εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ οὐδέ-
ποτε ἐν παντὶ καυρὸν παρελείφθη
ἡ γενικὴ καὶ ἀπροκάλυπτος ἐκδή-
λωσις τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος καὶ
πόθου καὶ ἐπισήμως ἐν τῷ Νομο-
θετικῷ καὶ δημοσίᾳ ἐκτός αὐτοῦ,
καὶ ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ, ὥστε ν' ἀ-
νομοιογενῶσιν καὶ ἀναγνωρισθῶσι
τὰ ἐθνικὰ δίκαια ἐπισήμως καὶ
ἀπὸ στόματος τῶν Κυβερνητῶν ἢ
πρόσφατος δὲ προσφορά τῆς Κύ-
πρου εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀσχετῶς
πρὸς τοὺς πολεμικοὺς σκοποὺς,
ἀπέτελεσε τὴν ἐπισημοτάτην καὶ
ἀδιαφιλονίκητον ἀναγνώρισιν τῶν
ἐθνικῶν δικαίων τῆς Νήσου ταύ-
της.

Ἐάν προέλθῃ καὶ ἐφεξῆς νὰ
μετέλθωμεν τὴν αὐτὴν πολιτικὴν
πορείαν πρὸς τοὺς κρατούντας ἐ-
πὶ τοῦ ἐθνικοῦ ζητήματος, οὐδὲν
λέγει κανὼν ὁ ρήτωρ ὑποψήφιος,
ὡς πάλιν πᾶς περισσέτερον τὸν ἐθ-
νικὸν καὶ πολιτικὸν ὁρμὸν τῆς
Νήσου, ἐνῷ πράγματι αἱ νέαι ἐ-
πελθοῦσαι πολιτικαὶ συνθήκαι εἰς
τὴν Νήσον ἡμῶν ὑπαγορεύουσιν
ἄλλην καὶ μᾶλλον ἀποφασιστικὴν
δρᾶσιν.

«Οὐ δὲ ὁ ρήτωρ ἀκολουθεῖ
τὴν πεπατημένην ἡδὴ ἀπὸ δεκα-
τεσσάρων ἐτῶν, ἐμφαίνει καὶ ἡ
πρόνοιά του περὶ ὁλοσχεροῦς κα-
ταργήσεως τοῦ φόρου, περὶ ἐλατ-
τώσεως τῆς φορολογίας, ἐνεκα τῶν
τακτικῶν ἐτηρίων περισσευμάτων
καὶ περὶ ἐλαττώσεως τῆς δεκάτης.

Τοιαῦται προτάσεις καὶ σκέψεις
πολλὰκις διετυπώθησαν εἰς προ-
γενέστερα πολιτικὰ προγράμματα
καὶ ἐφημερίσθησαν ὑπὸ τῶν ἐκά-
στοτε ἀντιπροσώπων τοῦ τόπου
ὥστε ὡς δικαιολογία τῆς ὑποψη-
φίτης τοῦ ρήτορος νὰ ὑπολεί-
πεται μόνον οὐκ ἐπὶ τυχάνει οὕτως

τῶν ἀρίστων, οὕς ὀφείλει ὁ
λαὸς νὰ ἐκλέξῃ.

Ἐκ τούτων φαίνεται ὁ ρήτωρ
δὲ, καὶτοι ἀναγνωρίζει τὴν ἐπι-
δοσὴν μεταπολιτικῶν ὡς συνε-
παγομένην καὶ ἐκτακτὸν δρᾶσιν,
ἐπανερχεται εἰς τὴν μέχρι τοῦδε
πολιτικὴν πορείαν τῶν ἀντιπρο-
σώπων τοῦ τόπου, ἥτις ὁμως δὲν
φαίνεται ἀνταποκρινόμενη εἰς τὰς
νέας ἐν τῇ Νήσῳ πολιτικὰς συν-
θήκας.

Πόσον χλιαρὸν καὶ ἄπυρον εἶναι
τὸ πρόγραμμα τοῦ νέου ὑποψηφί-
ου, ἐμφαίνονται καὶ τὰ ἀμέσως ἐπεί-
μενα, αἱ ἐπαγγελίαι του περὶ τῆς
μεταφορᾶς ἐξ Ἀγγλίας εἰς Κύ-
προν ἡμίσεος ἐκατομμυρίου λι-
ρῶν, ὡς περισσευμάτων ἀπὸ τοῦ
φόρου τῆς ὑποτελείας, περὶ ἐλατ-
τώσεως φόρων καὶ ἰδίᾳ τῆς δε-
κάτης: θέλει δηλονότι ὁ ρήτωρ ὅ-
πως ὁ Κυπριακὸς λαὸς λατρεῖται
καὶ θεραπεύῃται ἀπὸ κοινοῦ ὅτι εἶναι
καὶ Μα μ μ ω x α ν.

Ἄλλὰ καὶ ἄλλως, ἂν μὴ ταῦτα
λέγωνται πρὸς ἀλήθειαν καὶ καθά-
ρην δημαγωγίαν, ἐμφαίνονται οὐ-
χὶ ὁρῶν ἐντέμηνον καὶ ἀνέλλη-
ψιν τῶν πραγματικῶν συμφερόν-
των καὶ ἀναγκῶν τοῦ τόπου τοῦ-
του.

Ἐν πρώτοις ἄδυνατοῦμεν νὰ
φαντασθῶμεν τὴν μαγικὴν δύνα-
μιν οὗ ἥς θὰ πειθαναγκάσωμεν
τοὺς κρατούντας νὰ ἀποδώσωσιν
εἰς τὴν Νήσον £ 500,000, εἰς
πλεονάσματα ἀπὸ τοῦ φόρου, καὶ
ἀναλογισθῶμεθα πόσοι ἀγῶνες θὰ
ἀπαιτηθῶσι πρὸς τοῦτο, ἀγῶνες
ἄλλως ἀκαρπαι, οἵτινες θὰ ἀπε-
ρόφουν δυνάμει τῶν ἐνδιαφερόντων
τοῦ τόπου, ὥστε νὰ μὴ ἔχη τὸν και-
ρὸν νὰ ἐπιδιώκῃ ἄλλα εὐγενέστερα
καὶ πολλῶν ὑψηλότερα ἰδεώδη.

Τὶ δὲ νὰ εἰπωμεν περὶ τῆς
προβαλλομένης ἐλαττώσεως φόρων;

Ἐλάττωσις φόρων ἔπρεπε νὰ
ζητηθῇ ἐν Κύπρῳ, ἐφόσον τὸ με-
γαλύτερον μέρος τούτων ἐξορίζετο
εἰς τὸν Καϊάσαν τοῦ φόρου, διότι
πᾶσα τοιαύτη ἐλάττωσις θὰ ἦτο
ὁπωσδήποτε ἀνακούφισις τῶν φο-
ρολογουμένων ἐπὶ τῇ μὲν τοῦ Ἀν-
γλικοῦ Ἑθνοκρατορικοῦ μετὰ
τὴν περιστολὴν δημοσίου αὐτοῦ ἀπὸ
£ 92,000 εἰς £ 42,000, ἥτοι κα-
τὰ £ 50,000, πᾶσα φορολογικὴ ἐ-
λάττωσις θὰ συνεπύργετο ἐλάτ-
τωσιν τῶν περισσευμάτων, αὐτὰ
διατίθενται πάλιν ὑπὲρ τοῦ τόπου.
Ἐλάττωσις φόρων ἐπιβάλλεται ὅ-
που ἡ φορολογία εἶναι ἀπολύτως
βαρεῖα καὶ ἀποστραγγιστικὴ τοῦ
λαοῦ δὲν συμβαίνει παρ' ἡμῶν.
ἐνῷ ἀπαιτεῖται κυρίως ὅπως οἱ
φόροι διατίθενται κατὰ τὸν μᾶλ-
λον κοινωφελῆ καὶ οὐκ ὀφίμην τρέ-
πον καὶ εἶναι ἀληθὲς οὐκ ὑπὸ τὸ
κρατοῦν ἐν Κύπρῳ πολιτικὸν σύ-
στημα, μία θεραπεία τοῦ κακοῦ
τοῦτου θὰ ἦτο δυνατὴ, ἂν ἐδι-
καιούτο τὸ Νομοθετικὸν Συμβού-
λιον νὰ φέρῃ πᾶσας τὰς ἐκείστοτε
ἀναγκαῖας τροποποιήσεις εἰς τὸν
παρὰ τῆς Κυβερνήσεως προτεινόμε-
νον προϋπολογισμόν τ. Ε. ἂν
ἐπετυγχάνετο ἡ οικονομικὴ χειρα-

φύτησις τῆς Νήσου, δι' ἣν θὰ
ἀπαιτηθῶσι σφοδροὶ καὶ μακροὶ
ἀγῶνες, ἐξαπονεύοντες τὸν κυρι-
ώτατον καὶ σκοπιμώτατον ἀγῶνα.

Ἡ φορολογία, ἐφόσον εἶναι
κατανεμημένη μετὰ δικαιοσύνης
καὶ ἐπὶ ὅγῳν βάσεων οικονομικῶν,
οὐδέποτε εἶναι βαρεῖα, παρ'
ἡμῖν δὲ, καὶ ὡς ἔχει, δὲν εἶναι βα-
ρεῖα, χρηρῆς δὲ μόνον τροποποι-
ήσεων τινων πρὸς δικαιοτέραν
κατανομὴν, καὶ τῆς οικονομικῆς
χειραφειήσεως, ὅπως διατίθεται
τὸ πρῶτον αὐτῆς κοινωφελέστερον
καὶ σκοπιμώτερον.

Ὡς πρὸς τὴν δεκάτην, δι' ἣν
ὁ ρήτωρ ὑποψήφιος προτείνει ἐ-
λάττωσιν, ἔχουσι προλάβει αὐτὸν
ἄλλοι, πρὸ πολλῶν ἐτῶν, οἵτινες
προέτεινον ὁλοσχερῇ κατάργησιν
τῆς δεκάτης ἐπὶ τῶν σιτηρῶν,
καὶ οὗτοι φαίνονται συνεπότεροι
καὶτοι προέβλεπον αὐτὴν πρὸς δη-
μαγωγίαν μᾶλλον ἢ διὰ ἐπίστευ-
σιν εἰς τὸ κατορθῶν τῶν ἐπαγ-
γελιώντων.

Ἡ δεκάτη εἶναι φόρος ἀληθῶς
ἀναχρονιστικὸς καὶ ἀρχέγονος, ἀλλ'
εἶναι παρ' ἡμῖν κανὼν εὐ καίμενον,
ἐφόσον καὶ τὰ τῆς Νήσου ἡμῶν
διατελοῦσιν ἐν ἀρχέγονῳ καταστά-
σει, οὐδ' εἶναι δυνατὸν ν' ἀντικα-
ταστήσῃ ὁλόκληρος ἡ μέγα μέρος
αὐτῆς, ἀνευ σοβαρᾶς ἀποκατάξεως
οικονομικῆς ἐν τῷ τόπῳ.

Ἄλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως,
ἡ δεκάτη δύναται νὰ συντελέσῃ
εἰς οικονομικὴν ἐπίρρωσιν τῆς Νή-
σου, καὶ ἐξηγουόμεθα.

Ἡ καλλιέργεια σιτηρῶν εἰς χῶ-
ρας μικράς, ὅπου οἱ γεωργοὶ καλ-
ιεργοῦσι τὴν γῆν δι' ἀρχέγονον
ἐργασίαν, ἀποδίδει πενιχρότατον
εἰσόδημα ἀνεπαρκές καὶ εἰς δια-
τροφήν τῶν γεωργῶν τούτων. Ἀρ-
κεῖ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἐνῷ
πάντα τίλλα χρειώδη τοῦ θείου
ἀντεμύθησαν μεγάλως, ὁ ἄριστος
μύλος, ἔνεκα τοῦ παρόντος ἐργα-
σιακοῦ πολέμου, ἀντεμύθη, ἀλλ'
ὀλιγώτερον παντὸς ἄλλου, με-
τὰ τὴν λήξιν δι' τοῦ πολέμου
ἡ τιμὴ τῶν σιτηρῶν θὰ κατέλθῃ
εἰς πολλὴν χαμηλὴν σχετικῶς τιμὴν.
Πᾶς δύναται νὰ συντηρηθῇ μία
γεωργικὴ οἰκογένεια, ἥτις δι' ὅλα
τὰ ἔλλα χρειώδη τοῦ βίου πλη-
ρῶναι 50 " , 80 " , 100 " ,
200 " καὶ ἐνίοτε 300 " ἐπὶ
πλέον, ἐνῷ διὰ τὸν σίτον, τὴν
κριθὴν, τὴν βρόμην θὰ ἀπολαμ-
βάνουν δοῦ καὶ πρὸ τριάκοντα
ἐτῶν.

Αἰοθάνονται ἤδη οἱ γεωργοὶ
μᾶλλον ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τοῦ
περιορισμοῦ ἢ καὶ τῆς ἐγκαταλεί-
ψεως τῆς καλλιέργειας σιτηρῶν,
καὶ σταθερῶς ἐπιδίδονται εἰς τὴν
κινητικὴν, τὴν δονδροκομίαν, καὶ
τὴν καλλιέργειαν ἐν γενεῇ προϊόν-
των, ὡς αἱ τιμαὶ εἶναι ἀνάλογοι
πρὸς τὰς σημερινὰς ἀνάγκας τοῦ
λαοῦ.

Ἐφόσον δὲ ἐλαττοῦται τῶν σι-
τηρῶν ἡ καλλιέργεια, ἀντικαθι-
σταμένη δι' ἄλλον προϊόντων
μᾶλλον προσδορόντων, ἐλαττοῦται
μὲν ἡ φορολογία ἀναλόγως, βέλ-

τιούται δὲ ἡ οικονομικὴ θέσις
τῶν ἀγροτῶν.

Ἡ δεκάτη ἐπιβαρύνουσα τὰ
σιτηρὰ σοβαρῶς χρησιμεύει ὡς
πρόσκομιμα καὶ ἀπαγοήτευσις εἰς
τὴν καλλιέργειαν σιτηρῶν καὶ ἐ-
πιταχύνει τὴν μεταβολὴν καλλιερ-
γείας ἐν τῇ Νήσῳ, ἥτις δὲν τα-
χύτερον συντελεῖται, τόσον καλλί-
τερον εἶναι διὰ τοὺς Νησιώτας.

Ὅμως, ἄλλως, ἄλλο πρέπει
νὰ ᾔνῃ τὸ πολιτικὸν πρόγραμμα
τῶν ὑποψηφίων ὅλον ὑπαγορεύου-
σιν αἱ νέαι ἐν τῇ Νήσῳ πολιτικαὶ
συνθήκαι, καὶ τοῦτο πρῶτον διατυ-
πώσωμεν ἡμῖς, ἀναμύνομεν νὰ
ἴδωμεν προβαλλόμενον παρ' ἄλλων,
ἵνα ὑποστηρίξωμεν αὐτὸ ἐκθύμως,
ἀφοῦ ἡμεῖς οὐδέποτε διανοήθημεν
νὰ ταχθῶμεν ἐν τοῖς ἀρίστοις καὶ
πρωταγωνιστήσωμεν ἐπὶ τῆς πο-
λιτικῆς σκηνῆς τῆς Κύπρου τοῦτο
δὲ θὰ πράξωμεν ἵνα προκαλέσω-
μεν ἐδυνάτεον συζήτησιν καὶ δια-
φορετικὴν κἀλλιον καὶ ἐκκαίρως τὸ
Κοινὸν περὶ τῆς ἀποτελεσματικο-
τέρας καὶ ὑγιεινέρας ἐφεξῆς πο-
λιτικῆς πορείας τῆς Νήσου ταύ-
της ὑπὸ τῆς νέας πολιτικῆς ἐν αὐ-
τῇ συνθήκας.

ΑΙ ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ ΚΑΙ ΝΕΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ

Χρηστὴ τὴν καρδίαν ἡμῶν ἡδύνη
ἐλπίς, οὐκ ἐπὶ τὰς Κύπρου ἡ
ἐθνικὴ ἀποκατάστασις θὰ συντελεσθῇ
καὶ συνεπῶς τῆς παροφίας, ἥτις λέ-
γει «Κυπριακὴ Βουλὴ», μετὰ τὴν ὁποίαν
ἡ Ἀγγλικὴ διοίκησις κατεργασμένη ἡ-
μῶν, εὐτυχῶς δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἀνταγ-
γή οὐδὲν ἥτιον, ἐπειδὴ τυγχάνει ἀπαρά-
τητον χάριν τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμά-
των νὰ γένωσιν αἱ ἐπικείμεναι βου-
λευτικαὶ ἐκλογαί, ἵνα ἀναδειχθῶσιν
ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι κατὰ τὴν ἑτέραν καὶ
κατὰ πλάσμα ὑποτίθεται ὅτι θὰ διευ-
θύνωσι τὰς τύχας τοῦ τόπου—εἶναι
καλὸν, ὅπως ἀπὸ τοῦδε γέννηται σκέψις
εἰς τίνος δύναται ἡ πρόβλεψις ν' ἀναβέ-
σῃ ὁ λαὸς τὴν ὀκτώτην τιμὴν νὰ ἐκ-
προσηύσωνται τοῦτον παρὰ τῇ ξένῃ
κυβερνήσει.

Ἄλλ' ὁ λαὸς οὕτως λαμβάνει τὴν
πρωτοβουλίαν οὐδ' εἶναι εἰς τοῦτον
ἐνκομὴν ἀφ' ἑαυτοῦ νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ
συνέλθῃ καὶ ν' ἀποφασίσῃ καὶ δια-
γνώσῃ καὶ ὑποδείξῃ τίνας εἶναι ἐκεῖνοι,
οἱ ὅποιοι ὄχι μόνον συγκυνητοὶ εἰναι
ἐαυτοῖς τὰ προσόντα καὶ τὰ ἐφόδια,
ἀλλὰ καὶ ἔχουσι καὶ τὴν δύναμιν καὶ
τὸν ἔχλον τὸν ἑρὸν καὶ τὴν ἀπόφα-
σιν τὴν ἀκλόνητον καὶ στερεάν νὰ
βηρητήσωσιν ἐκκρινῶς καὶ εὐδοκίμως
τὰ κοινά.

Διὰ ταῦτα, ὡς πανταχοῦ τοῦ πεπο-
λιτισμένου κόσμου συμβαίνει, καὶ ἐν-
ταῦθα δέον, ὅπως πάντες, ὅσοι τοῦτά-
χιστον νομίζουσιν, οὐκ ἀποσπασάσαν
ἐαυτοὺς καὶ προσεκτίσαντες τὰ ἐφόδια
ὅπως τάξωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ὑπερε-
σταν τῆς Πατρίδος τὴν πολιτικὴν, προ-
βάλλωσιν εἰς τὸ μέσον καὶ μετὰ προθυ-
μίαν καὶ μετ' ὀφείν καὶ πληρεῖς ζωῆς
καὶ ἡλικίας ἐνθουσιασμοῦ κατέλθωσιν
εἰς τὸν εὐγενέστατον ἀγῶνα καὶ νὰ
διαδικηθῶσιν ἐν τῇ ἐκλογικῇ παλαί-
στρῃ τὴν ὑψηλὴν τιμὴν οὗτοι νὰ τύ-
χωσι τῆς ἐντολῆς νὰ ἀντιπροσωπεύω-
σι τὸν λαόν.

Μηδεὶς δὲ ν' ἀποθαρρυνθῇ μηδὲ ἂς
νομίσῃ, ὅτι οἱ παλαιοὶ πολιτεῖται ἐρ-
ρίζωσαν ἀκλόνητοι καὶ ἀπρόσβλητοι

καὶ οὐκ ὁ λαὸς ὡς δασκαλὸν προσ-
εκολλήθη εἰς τοὺς τοὺς καὶ ἔτι ὁδόν
ἐταρὸν νέον θὰ περιβῇ μετὰ τὴν με-
γάλῃ τιμῇ νὰ τὸν ἀντιπροσωπεύῃ. Οὐ-
δὲ οἱ παλαιότεροι πολιτεῖται, τῶν ὁ-
ποίων τινὲς ἐφθασαν ἤδη εἰς γῆρας
βαθὴ, θὰ ἀποκορῶσιν μετὰ πείσμα-
τος καὶ ἀδυσχελεύσεως τὴν ἀποψηφι-
ότητα νέων παραγόντων εἰς τὴν πολι-
τικὴν κοινότητα. Γνωρίζουσιν οἱ γη-
ραῖοι πολιτεῖται καλλίστα καὶ συναι-
σθανόμενοι, ὅτι ὀφείλουσι καὶ ἔχουσι
πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκον, ὅτι ἂν μὴ
τι ἄλλο, ἂν μὴ θέλωσι νὰ ὑποδείξωσι
καὶ ἐνισχύσωσι τοὺς νέους παραγόν-
τας, ἵνα δύνωσι ἀποκρίσασθαι ἐπὶ τὴν
ἐπὶ ἀποψηφιότητα αὐτῶν τοῖς ἐπιβάλ-
λει νὰ μὴ ἀρῶσιν ἀπὸ τοῦ λαοῦ τὴν
ἐνδοκίαν, ὅπως καὶ νέους οὕτως στρα-
τολογήσῃ πολιτεῖται καὶ καταστήσῃ καὶ
τοὺς εἰς τὸ ἐπιτελεῖν τῆς ἐθνικῆς
καὶ κοινωτικῆς δρᾶσεως.

Ἄλλὰ καὶ οἱ κυριώτεροι τοῦ τόπου
παραγόντες καὶ οἱ ποδηγῆται τῆς
κοινῆς Γνώμης καὶ ἰδίᾳ ὁ πανορθὴς
τύπος, ὀφείλουσι τοῦλάχιστον νὰ ἐν-
δραστηριοποιῶσιν, ὅπου καὶ ἐν συναντή-
σει αὐτοὺς τοὺς ἔχοντες τὰ σχετικὰ ἐ-
φόδια καὶ τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν νὰ
τάξωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὰς τάξεις τῆς
ἐνεργοῦς πολιτικῆς καὶ νὰ τοὺς ἐνδυ-
ναμώσωσι καὶ τοὺς ὑποβοηθήσωσι
τὰ πνευματικὰ τῶν, ὅπως κατορθώ-
σωσι καὶ οὗτοι νικηφόροι νὰ διαδρά-
σωσιν αὐτοὺς τοὺς ἔχοντες τὰ σχετικὰ ἐ-
φόδια καὶ τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν νὰ
τάξωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὰς τάξεις τῆς
ἐνεργοῦς πολιτικῆς καὶ νὰ τοὺς ἐνδυ-
ναμώσωσι καὶ τοὺς ὑποβοηθήσωσι
τὰ πνευματικὰ τῶν, ὅπως κατορθώ-
σωσι καὶ οὗτοι νικηφόροι νὰ διαδρά-
σωσιν αὐτοὺς τοὺς ἔχοντες τὰ σχετικὰ ἐ-
φόδια καὶ τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν νὰ
τάξωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὰς τάξεις τῆς
ἐνεργοῦς πολιτικῆς καὶ νὰ τοὺς ἐνδυ-
ναμώσωσι καὶ τοὺς ὑποβοηθήσωσι
τὰ πνευματικὰ τῶν, ὅπως κατορθώ-
σωσι καὶ οὗτοι νικηφόροι νὰ διαδρά-
σωσιν αὐτοὺς τοὺς ἔχοντες τὰ σχετικὰ ἐ-
φόδια καὶ τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν νὰ
τάξωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὰς τάξεις τῆς
ἐνεργοῦς πολιτικῆς καὶ νὰ τοὺς ἐνδυ-
ναμώσωσι καὶ τοὺς ὑποβοηθήσωσι
τὰ πνευματικὰ τῶν, ὅπως κατορθώ-
σωσι καὶ οὗτοι νικηφόροι νὰ διαδρά-
σωσιν αὐτοὺς τοὺς ἔχοντες τὰ σχετικὰ ἐ-
φόδια καὶ τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν νὰ
τάξωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὰς τάξεις τῆς
ἐνεργοῦς πολιτικῆς καὶ νὰ τοὺς ἐνδυ-
ναμώσωσι καὶ τοὺς ὑποβοηθήσωσι
τὰ πνευματικὰ τῶν, ὅπως κατορθώ-
σωσι καὶ οὗτοι νικηφόροι νὰ διαδρά-
σωσιν αὐτοὺς τοὺς ἔχοντες τὰ σχετικὰ ἐ-
φόδια καὶ τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν νὰ
τάξωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὰς τάξεις τῆς

ΠΑΡΕΠΙΛΗΨΗ εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν τῆς Μακαρίας χάριν δειούτων λουτρῶν ἐκ τῶν θερμῶν τοῦ παρακειμένου χωρίου Τρεῖς Ἐλῆες προσελθὼν ἐπὶ δὲ τῆς περιουσίας ὑπὸ τῆς οὐσίας καὶ ἐξέπνευσεν

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΠΑΡΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΗΣ

ΚΥΡΙΛΛΟΣ Β'

τῇ 5 μ. μ. τῆς π. Τετάρτης.

Ἐγκαίρως γινώσκουσιν τῆς κρισιμότητος τῆς καταστάσεως Του διὰ τοῦ μετακληθέντος ἐκ Πλατῶν ἱατροῦ κ. Α. Θεοδότου, ἔσπευσαν παρ' αὐτοῦ ἐν τοῖς πρώτοις πάσις οἰκείῳ, καὶ οἱ κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα περιεδόντες ἢ παραθερίζοντες Π. Π. Μητροπολίται Πάφου καὶ Κιτίου, καὶ ἐκ Πλατῶν 8 τε ἐντ. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ ἐκ τῶν Ἑλλήνων βουλευτῶν ἐκεῖ παραμένοντες.

Τὸ θλιβερὸν τέλος ἀνηγγέλην πρὸς τὴν Α. Β. τὸν Ἀρμοστήν ὑπὸ τε τῶν κ. κ. βουλευτῶν καὶ τοῦ Τοποτηρητοῦ τοῦ χηρεύοντος Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου Π. Μητροπολίτου Πάφου, ἔσπευσεν δὲ ἡ Α. Β. ἐξοχίως νὰ συλλυπηθῇ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ πρωτοεργάτου αὐτῆς, νὰ ἐκφράσῃ δὲ καὶ τὴν λύπην αὐτῆς διὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ καὶ παραστῇ εἰς τὴν κηδεάν.

Τὸ θλιβερὸν ἀγγελμα τηλεγραφικῶς μετεδόθη εἰς πάσας τὰς Ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς ἀπὸ τῆς Νήσου καὶ ἐν Λευκωσίᾳ ἤχησαν πένθιμος καὶ κώδωνος περὶ τὴν 10 μ. μ. τῆς π. Τετάρτης, ἐξηκολούθη δὲ ἡ πένθιμος κωδωνοκρουσία δι' ὅλης τῆς π. Πέμπτης.

Ἡ 10. 30 π. μ. τῆς π. Παρασκευῆς ὠρίσθη ὅπως γένηται ἡ κηδεὰ τῆς σεπτῆς σοφοῦ ἐν τῇ γενεθλίᾳ κώμῃ Προδρόμῳ τῆς Μακαρίας καὶ τελεσθῇ αὐτῇ μετ' ὅλης τῆς εἰς τὸ ὕψηλόν καὶ ἱερὸν δάξωμα τοῦ σεπτοῦ νεκροῦ ἐπισημνότητος καὶ μεγαλοπρεπείας ἐν συρροῇ πολλοῦ κόσμου καὶ παρισταμένων τῶν Π. Π. Μητροπολιτῶν καὶ Ἱερομένων μετὰ τοῦ Ἱ. κλήρου τῶν παρακειμένων καὶ ἀποικίων ἐκ χωρίων τοῦ ἐντ. Προξένου τῆς Ἑλλάδος κ. Παρασκευοπούλου καὶ τῶν κ. κ. βουλευτῶν.

Τῆς ἐπικηδείου τελετῆς προέστη ὁ Ἀγ. Πάφου εἰπὼν κατὰ τὴν ἐκκλησίαν ἐν τῇ ἐξῆς τῇ π. πολιτικῇ καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ ὁρᾶν τὸν σεπτόν μετὰ πάντας, μετ' ὅλης τῆς εἰς τὸ ὕψηλόν καὶ ἱερὸν δάξωμα τοῦ σεπτοῦ νεκροῦ ἐπισημνότητος καὶ μεγαλοπρεπείας ἐν συρροῇ πολλοῦ κόσμου καὶ παρισταμένων τῶν Π. Π. Μητροπολιτῶν καὶ Ἱερομένων μετὰ τοῦ Ἱ. κλήρου τῶν παρακειμένων καὶ ἀποικίων ἐκ χωρίων τοῦ ἐντ. Προξένου τῆς Ἑλλάδος κ. Παρασκευοπούλου καὶ τῶν κ. κ. βουλευτῶν.

Ἐτάφη δὲ ὁ νεκρὸς ἐν ἀρχιεπισκοπῇ στολῇ καθήμενος καὶ κρατῶν ἀνὰ χεῖρας εὐαγγέλιον παρὰ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἱ. Ναοῦ ἐπὶ τιμῇ τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

Ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο δυνατὸν νὰ γένηται ἡ κηδεὰ ἐν Λευκωσίᾳ, ἐνεκεν ἀντιρρήσεων τῶν Π. Μητροπολιτῶν Πάφου καὶ Κιτίου, τελεσθῇ κατὰ τὴν ὥραν τῆς κηδεᾶς ἐν τῷ Ἱ. Ναφ Φανερωμένης μηνύοντος δέσους, χοροστατοῦντος τοῦ Μ. Προδρόμου Κυρηνεῖας κ. Κυρίλλου, περικυκλουμένου ὑπὸ πάντων τοῦ Ἱ. κλήρου τῆς πόλεως καὶ ἐν μέσῳ ἱκανοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ. Σύντομον ἀλλ' ἐπικαιρὸν ἐπὶ ἐπιμνημόσυτον λόγον ὁ Μ. Προδρόμος Κυρηνεῖας, ὅστις ἀνεβῆν ἐν Κυρηνείᾳ εἰς Λευκωσίαν, ἵνα αἰδηροδομηκῶς ἢ ἄλλως ἀνέλθῃ εἰς Μακαρίαν καὶ παραστῇ εἰς τὴν κηδεάν, εἶπεν διὰ τὸν θάνατον νὰ φθάσῃ ἐγκαίρως καὶ παραμείνῃ ἐνταῦθα νὰ ἐκκληρώσῃ οὕτω τὸ ἀδελφικὸν καθήκον.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Νήσου ἐτελεσθῶσαν ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς δεήσεις ἐπιμνημόσυνοι.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύριλλος Β' δὲ ἀποτελέσῃ ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἐκκλησιαστικῇ καὶ πολιτικῇ ἱστορίᾳ τῆς Κύπρου προέχουσαν προσωπικότητα, χάρις εἰς τὴν πολυμερῆ καὶ διακεκριμένην δράσιν αὐτοῦ.

Γεννηθεὶς ἐν Προδρόμῳ τῇ 1845 ἐκ πατρὸς ἱερέως, ἐδιδάχθη παρ' αὐτοῦ τὰ πρῶτα γράμματα καὶ προσληφθεὶς παρὰ τοῦ τότε Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου συγγαροῦ καὶ συγγενοῦς ὡς ὑπότροφος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς διέκρινε τὰ μαθήματα τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς Λευκωσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ διδύμου Ἀρχιεπισκόπου Σωφρονίου ἀπεστάλη ὡς ὑπότροφος εἰς τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Σταυροῦ. Περαιώσας ἐκεῖ τὰς ἐγκυκλίους καὶ θεολογικὰς σπουδὰς τοῦ τῇ 1872, καὶ ἐπανελθὼν εἰς Κύπρον χειροτονήθη διάκονος καὶ διωρολόη ἐκκλησιᾷ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ διδάσκαλος τῶν θεολογικῶν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Σχολῇ.

Διὰ τε τὴν σπάνν τῶν τότε μεροληψιμῶν κληρικῶν καὶ διὰ τὸν ὀργιστὴν πρὸς δόξαν χαρακτῆρα του, ὁ διάκονος Κύριλλος χάρις εἰς τὸν πρῶτον καὶ ἵππον χαρακτῆρα τοῦ διδύμου Σωφρονίου, ἀνεβῆν ἐν ταῖς εἰς τὸν σημερινὸν παραγόντων εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς, τὰς κοινωνικὰς καὶ τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις ἐν τῇ Νήσῳ καὶ ἐπεδείχθη ὀξεία ἀντιλήψεις καὶ ἐνέργειαν ζωηρὰν καὶ ἀποφασιστικὴν καὶ θάρρος οὐχὶ σὺν ηῶς, καὶ ταχέως προσέδωκεν εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν τὸν τόνον καὶ τὴν ἀνθεντία ἐκείνην ἥως ἐξηκολούθη ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν κυριαρχίαν, ὁσάκις οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ ἀρχόντες ἠνθόνον καὶ ἐρίνοσκον νὰ ἐξακώσῃ τὴν ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος αὐτῶν ἀνθεντία καὶ ἱσχν, πρὸς προστασίαν τῶν ἀδικουμένων ἢ δικαιουμένων ἢ πρὸς διεκδικήσιν τῶν παραβιαζομένων δικαιῶν προσώπων ἢ κοινοτήτων.

Ἐπειδὴ τῆς μεταπολιτείας τοῦ 1878, διὰ τῆς παραχωρήσεως εἰς τὴν Νήσον τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου ἠνθύνετο νέον στάσιον εἰς τὸν ἀνίσχυον καὶ πολυπράγμονα κληρικόν, διότι ἐξέλεγχῃ τῇ 1886, ἅμα τῇ μεταρρυθμίσει τοῦ χάρτου τούτου, βουλευτῆς Λευκωσίας—Κυρηνεῖας, ἀλλὰ παρητήθη, μὴ εὐρεθείς ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐκλογέων, καὶ τῇ 1889 ἐξελέγχῃ Μητροπολίτης Κυρηνεῖας, μεταπένδοντος τοῦ προκατόχου του διδύμου Χρυσάνθου εἰς τὴν Μητροπολιν Κιτίου.

Ὡς Ἀρχιερεὺς συνέχισε τὴν δράσιν αὐτοῦ πάντοτε ἀδιάπτωτον, καὶ ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ του ἤρξατο θεαρέστον ἔργον, τῆς βαθμιαίας ἐπιστροφῆς τῶν ληνοβαθάνων εἰς τὴν πατρίαν θρησκείαν. Τῇ 1889 ἐξελέγχῃ βουλευτῆς Λεμεσοῦ—Πάφου καὶ ἐκτοτε διετέλεσε τοιοῦτος ἐπὶ ἐκκοσμίαν.

Ὁ ἀειμνητός Κιτῖον Κυριανὸς πρῶτος ὤρσεν ἐν τῷ Νομοθετικῷ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ τὴν σημαίν τῆς ἐθνικῆς πολιτικῆς καὶ τὴν

ἐντονα προστασίαν τῶν δικαιῶν καὶ τῶν συμφερόντων τοῦ τόπου παρὰ τοῖς κρατοῦσι καὶ τὴν πολιτείαν ἐκείνην συνέχισεν ὁ Κυρηνεῖας Κύριλλος.

Πόσον δμως παρὰ τῷ λαφ δότερεῖ ἡ ἀντιλήψις τῆς νέας τῶν πραγμάτων καταστάσεως ἐν τῇ Νήσῳ, εἶδετο ἡ ὑποψηφιότης τοῦ Διοικητοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀρσίου Γιάκ. π. 1891, διὰ ἐπὶ ἡγεμονίας νὰ ἐκλεχθῇ ἀντιπροσώπος τῆς ἐκλογ. περιφέρειας Λάρνακος—Ἀμμοχώστου Ἀγγλὸς ὑπάλληλος, ἀντὶ Ἑλλήνων ἰθαγενῶν, καὶ ἐδέχθη νὰ ἐπικαλεσθῶν οἱ ἀντίπαλοι Ἑλληνες ὑποψήφιοι τὴν βοήθειαν τοῦ Μητροπολίτου Κυρηνεῖας Κυρίλλου, εἰς τὴν ἐπιβόλην καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ ὁποῦν ὀφείλεται ἡ ἀποτυχία τοῦ Ἀγγλοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἡ διάσωσις τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Κυπρ. λαοῦ.

Τῇ 1893 μετετέθη εἰς τὸν Φρεσθάριαν Θρόνον Κιτίου, ὅπου συνέχισε τὴν διττὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ πολιτικὴν δράσιν του ἀδιάπτωτον πρωτοστατῶν εἰς πάσας τὰς ὑποθέσεις τῆς Νήσου καὶ καταπράξιμος διὰ τοῦτο τὸν Παγκύπριον σεβασμὸν καὶ τὴν ἐπιμνημόν.

Αἱ περιστάσεις καὶ μεγαλείτεροι τροποποιήσεις τῆς νομοθεσίας ἐκ ἀναφῶν τοῦ λαοῦ ὀφείλονται εἰς τὴν σθεναρὰν καὶ θαρραλέαν καὶ ἀγρυπνὸν πολιτείαν τοῦ Ἀγ. Κιτίου καὶ πλειάδος νέων ἀνδρῶν συνταχθέντων μετ' αὐτοῦ, καὶ τοῦτο ἠσθάνετο καὶ ἠνθύνει ὁ Κυπρ. λαὸς μετ' εὐγνωμοσύνης, δι' ὃ ἅμα τῇ πρὸς Κύριον μεταστάσει τοῦ διδύμου Ἀρχιεπισκόπου Σωφρονίου Β', τοῦ Κυπρ. λαοῦ τὰ δέμματα ἐστράφησαν πρὸς τὸν διαπρεπῆ Ἰσραήλ καὶ τὸν ὑπερόχον συνήγορον τῶν δικαιῶν καὶ τῶν συμφερόντων αὐτοῦ.

Κατὰ τῆς ὑποψηφιότητος του ἀντέταξαν τὴν τοῦ Π. Μητροπολίτου Κυρηνεῖας κ. Κυρίλλου ἱσχυροὺς ἱκανοὺς πολιτευόμενους καὶ ἐν πολλοῖς ἀντιπρόθετοι πρὸς τὴν πολιτείαν αὐτοῦ, καὶ μὴ δυνάμενοι ἄλλως νὰ ἀντιπεξέλθωσιν, ἐχάλασαν τὴν ἐπὶ Μασσαωνίῳ συνοφάντιαν κατὰ τοῦ Μητροπολίτου Κιτίου—ὁδὸν ἀπὸ τῆς ἀπώτατης ἔχοντες ἀφορμὴν πρὸς τοῦτο, ἀπέβη δὲ αὐτῇ τὸ σύνθημα ἀναστατώσεως ἀπὸ τὴν Νήσον διὰ τὴν ἐκρηγνῶσιν καὶ ἐπικρατεσίαν παρὰ τῷ λαφ παντὶ πρόληψιν.

Κάτοχοι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς οἱ ἀντίπαλοι καὶ συμμάχους ἔχοντες τὰς μεγαλείτερας Μόνας ἐξέδιδον ἐκ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς παραστήματα τῆς «Φωνῆς τῆς Κύπρου» ὑπογεγραμμένα ὀνό τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Φιλοθέου καὶ ἀναδημοσιεύοντες δὲ κατὰ τὸ Μασσαωνίῳ δημοσιεύσαντες ποτε ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ διασημοῦ Μακράκη κ. ἀ. Ἡ ἐφημερὶς «Εὐαγγέλιον» ἀντεπεξῆλθε σθεναρώτατα καὶ μετὰ τόσης ἐπιτυχίας ὥστε νὰ ἐκρηγνῶν ἡ τῶσον ἐκρηγνῶσιν πρόληψιν, χαρακιστικὴ δὲ εἴνε ἡ ἐντύπωσις ἐν προεδέχοντες εἰς τὸς ἀντιπάλους ἡ ἀπάντησις τοῦ «Εὐαγγερίου» εἰς τὸν ἐξ ἀπλῆς δημοσιεύσαντα ἀφορισμὸν τοῦ ἀειμνηστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κυριανῶν κατὰ τῶν Φαρμασίων τῇ 1814 ὅν οἱ ἀντίπαλοι ἐπεφύλασαν δι' αὐτοὺς τὰς παραμονὰς τῶν πρώτων ἐκλογῶν, ὡς οἱ Γερμανοὶ τὰ τηλεβόλα τῶν 42.

Ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, γράφων πρὸς τὸν ἑξαρχὸν Καρπασίας Ἰωσήφ εἶπε σὺν ἄλλοις: «ἀτήνησεν ὁ Καταλινὸς εἰς τὸν ἀφορισμὸν καὶ τὸν ἐμνημόνευσεν».

Κατὰ τὸν ὑποψηφιότητος τοῦ Ἀγ. Κυρηνεῖας οἱ Κιτιακοὶ ἐπέστησαν τὴν «κατηγορίαν» ἐπὶ Μακραιοῦ καὶ ταύτην πολλὰχὺς ἀπέδειξαν ἀληθῆ καὶ δι' ἰδιοχείρων ἐπιστολῶν τοῦ Ἀγ. Κυρηνεῖας.

Ὑπὸ τὸ κράτος οὕτω καθολικῆς καὶ πυρετώδους ἐξεγέρσεως ἐγένετο αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἐκδικῶν καὶ εἰς τὴν γενικὴν ἀντιπροσώπων, ὡν τὰ 1/3 ἀνεδείχθησαν Κιτιακοί.

Κατὰ τῆς ἐκλογῆς τούτων ἠγέρθησαν ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων αἱ περιήρησις ἐνστάσεις καὶ αἱ περιφωτιστικαὶ ἐκδικάσεις τούτων ἐν τῇ Ἱ. Συνόδῳ, πρὸ ἧς ἠναγκάσθη ν' ἀποχωρήσῃ ταῦτης ὁ Ἀγ. Κιτίου καὶ οὕτω προήλθεν ἄλλο ἕκτονος ἐκδοθέντος Ἐγκυκλίου περὶ ἐκλογῆς εἰδικῶν καὶ Γεν. Ἀντιπροσώπων, καὶ δυνάμει τοῦ νόμου κῆρος λαβόντος νομοσχεδίου τούτου ἐπανελήφθησαν αἱ ἐκλογαί, ὡν ἀπείχον οἱ Κυρηνεῖας, βέβαιον ὅτις περὶ τῆς ἀποτυχίας, καὶ οὕτω ἐτετατάθη ὁ δεκάτης περὶ τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ ζήτημα ἀγών.

Ἡ Κυβέρνησις ὑπὸ τὸν Ἀρμοστήν Στ. Κάρολον Κλιν Χάμαν θέλουσα νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν χρονίαν ἀνὰ τὴν Νήσον ἀναστάσιον, θέτουσαν ἐν κινδύνῳ τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀπεδέξατο ὅπως παρῶσιν τὴν συνδρομὴν αὐτῆς υἱοθετοῦσα νομοσχέδιον βασιζόμενον ὁλοκληρῶς ἐπὶ τῇ πρῶτῃ ἐκδοθείσῃ Ἐγκυκλίῳ περὶ ἐκλογῆς εἰδικῶν καὶ Γεν. Ἀντιπροσώπων, καὶ δυνάμει τοῦ νόμου κῆρος λαβόντος νομοσχεδίου τούτου ἐπανελήφθησαν αἱ ἐκλογαί, ὡν ἀπείχον οἱ Κυρηνεῖας, βέβαιον ὅτις περὶ τῆς ἀποτυχίας, καὶ οὕτω ἐτετατάθη ὁ δεκάτης περὶ τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ ζήτημα ἀγών.

Ἀναγράφοντες ταῦτα χρονολογικῶς δύνει ἡ περίοδος αὐτῇ ἀποτελεῖ σημαντικὸν μέρος τῆς νεωτέρας ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ ἀρρήτως συνδέεται πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον καὶ τὸ ἀνάστην Ἐκκλησιαστικὸν ἐν τῇ Νήσῳ δάξωμα τοῦ ἀγ. ἀρ. ἡμῶν μεταστάσαντος διδύμου.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ Β'

Μέχρις τούτου, οἱ ταχύντες ὑπὲρ τοῦ τότε Ἀγ. Κιτίου ἡδον ὁλοκληρῶς δεδικαιολογημένοι, ἔχοντες ὅτι ὅρη τὴν μακρὰν καὶ ἱστορικωτάτην δράσιν αὐτοῦ, ἥτις τόσον γενικῶς ἥτο ἀνεγνωρισμένη, ὥστε οἱ ἀντίπαλοι του μὴ ἔχοντες ν' ἀντιτάξωσιν ἄλλο τι, προήλθον εἰς τὴν ἐπὶ Μασσαωνίῳ συνοφάντιαν.

Ὁρμήμον ἐντοῦτος νὰ ἡμολογῶμεν διὰ τὴν ἐγένετο ἡ διαλαγὴ καὶ ἡ γενικὴ ἀναγνώρισις τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου, ἐφ' ὅτῳ αὐτῇ εὐκρινῆς καὶ εὐκρινῶς χωρὶς ἐλλήρωσεν ἅπαντα τὸν Ἱ. κλήρον καὶ τὸν λαὸν τῆς Κύπρου.

Ἀπὸ τούδῃ ὅμως περιέρχεται ὁ γράφων, πρὸ τοῦ νεοσκαποῦς μάλιστα τάφου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, εἰς θαρραλέαν θέσιν, διότι ἡ ὁκταετής, μετὰ δεκαετὴ ἀγῶνα, διαχείρισις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπ' αὐτοῦ διέπνευσεν οὐκ ὀλίγως πάσας τὰς εὐκρινεῖς ἐπαγγελίας καὶ τὰς ἀρίστους προσδοκίας σύμπαντος τοῦ λαοῦ, καὶ λέγομεν σύμπαντος τοῦ λαοῦ, διότι εἴνε βέβαιον διὰ καὶ ἡ ἀντιπολιτευθεῖσα τούτου μερὶς κατὰ βάθος ἐξετίμα τὸ περιφανὲς παρελθὸν του καὶ ἐπίστανεν εἰς τὴν συνέχισιν τῆς δόξης ἐκείνης καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἡ ὁκταετής ἐν τῇ ἀνωτάτῃ Ἐκκλ. δοξῇ δόξαις τοῦ διδύμου Ἀρχιεπισκόπου ἐγένετο ἀδοξὸς ἵνα μὴ ἡ δαρύνειν εἰλωμεν, καὶ ὁ ἱστορικὸς τοῦ μέλλοντος ὅστις πάντως θὰ ἀσχολεθῇ μετὰ τὴν ἐν λόγῳ περιόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, θὰ ἀναγνωρίσῃ διὰ πάντως βαθεῖα τις ψυχολογικὴ μεταβολὴ ἐπ' ἧλθε παρὰ τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Κυρίλλῳ Β', διότι εἴνε ἀνεξήγητον αἱ ἐκδοχῶν

θεῖσαι ἀντιθέσεις μεταξὺ τῆς Μητροπολιτικῆς καὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς δράσεως αὐτοῦ.

Ἰατὶ, ἀρα γὰρ, ὡς Μητροπολίτης Κυρηνεῖας ἐν Λουτρῷ τῆς Τηλυρίας συνειργάετο μετὰ τῶν ἐπιστολαφέντων εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ληνοβαθάνων εἰς τὴν ἀνεγερσιν ναυδρόνου κτλ. ὡς ἄλλος ἐπίσκοπος τῶν κατωκοριῶν, καὶ ὡς Ἀρχιεπίσκοπος παρεμεινε πατελῶς ἀδίκφορος καὶ ἀπαθὴς πρὸς τὰς προσπαθείας τῆς προτεσταντικῆς Ἑθναγωγικῆς Ἐταιρείας πρὸς προσήλυτισμὸν τῶν ὀρθόδοξων παρ' αὐτῇ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν, χωρὶς νὰ ἀνηυχῇ ποσὸς αὐτὸν ἢ κωδωνοκρουσὰ τῆς προτεσταντικῆς παρασυναγωγῆς;

Ἰατὶ—ὡς Μητροπολίτης Κιτίου ὕστερον καὶ ὡς βουλευτῆς διετέλεσεν ἀγρυπνῶντος Κέρβερος τῶν συμφερόντων τοῦ Κυπρ. λαοῦ, καὶ ἰδίᾳ κατὰ πάντας ἐκβιασμοῦ τῆς εἰσπράξεως φόρων, καὶ ὡς Ἀρχιεπίσκοπος μετῆλθε πᾶσαν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν καταπίεσιν κατὰ τῶν ὀρθόδοξων κοινοτήτων τῆς δικαιοδοσίας του πρὸς ἐκβιασμὸν τῶν λεγομένων κανονικῶν καὶ λευτοεργικῶν, ἐφ' ὧν ἀμφίβολον εἴνε δικαίωμα διὰ τὰ κατὰ τὴν δεκαετὴ τοῦλάχιστον ἐκκρεμότητα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου;

Ἄν ἀρμόζει νομίζομεν πρὸς τὸν ναποὺ τάφου νὰ ἐπεκτείνωμεν τὰς λυπηρὰς ἀντιθέσεις, δὲν διὰ μὲν δὲ μὲν νὰ παρελθῶμεν ἀπὸ πνευματικῆς ὁδὸν τὸν γεγονὸς διὰ πρὸς τὸν Ἱ. κλήρον ἐπεδείχθη ἀκατανόητον ἀστοργίαν, διότι τὰς ὑπεραριθμοὺς ἡδὴ τὰς εἰς τὴν κληρικῶν ἐπικνωσεν ἐκ μᾶλλον καὶ τοῦτο καταλέγων εἰς αὐτὴν πρόσωπα ὅπως ἀκατάλληλα καὶ ἀναρμόδια εἰς τὴν ἱερὰν κλήσιν αὐτῶν, ὥστε νὰ καταλῇ τὴν κλήρον χειρὶνα ἢ ὡς εἶπεν αὐτόν.

Ἡ μερικὴ διευθέτησις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ζήτηματος παρ' ἡμῖν διὰ τῆς συντάξεως καὶ ἐκκυρώσεως ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου τοῦ νέου Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἐγένετο ὁδὸς τῇ πρῶτοβουλίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ τῇ ἐπιμνῶν ἀπαυτίσει τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Νήσου.

Καταλείπει τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν εἰς πολλῶν καλλιτέραν οικονομικῶν καταστάσεων ἢ ὅταν εἶπεν αὐτὴν, ἀλλὰ γυνὴν ὅπως τοῦ γοῆτρον καὶ τῆς ἐπαρρησίας αὐτῆς παρὰ τῷ χροστεισπῶν πληρώματι, ὅπερ κατήντησε μέλιστα καὶ τινα ἀποστροφήν νὰ ἀισθάνηται πρὸς αὐτὴν, διὰ ταῦτα καὶ ὁ ἀφηνίδιος καὶ πρόωρος θάνατος τοῦ δὲν ἐπροξένου γενικῆν καὶ εὐκρινῆ ὄψιν παρ' αὐτῷ, ὡς τοῦτο συνέβη διὰ τοὺς προειρηθέντας Ἀρχιεπισκόπους, τεκμηρίον δὲ τούτου ἐγένετο τὸ ἑρμῆς ἐκκλησιασμοῦ κατὰ τὴν ἐπιμνημόσυτον δέσην ἐν τῷ Ἱ. Ναφ Φανερωμένης κατὰ τὴν ὥραν τῆς κηδεᾶς του ἐν Μακαρίᾳ.

Ὁδὸς ἦσαν ἡ μνήμη Αὐτοῦ θὰ παραμείνῃ σεβαστὴ παρὰ πᾶσας τὰς ἐπερχομένας γενεάς καὶ τὸ ὄνομα του μετὰ τιμῆς θὰ ἀναγραφῇ ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἱστορίᾳ τῆς Νήσου διὰ τὴν πρὸς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν ἀξίωματός Του μακρὰν καὶ κοινωφελεστάτην δράσιν Του, καὶ διὰ ταύτην κυρίως μετὰ πάντων τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ κλίνωμεν γόνυ πρὸς τὸν ναποὺ τάφου Του καὶ καταθέτομεν στέφανον τιμῆς καὶ σεβασμοῦ.

ΚΥΠΡΙΑΚΑ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΠΕΘΑΝΕΝ ΖΗΤΩ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Ἀμα τῇ ἀναγγελίᾳ τοῦ ἀφηνίδιου θανάτου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, μετὰ τὴν πρῶτην ἐντύπωσιν ἥτις ἐγένετο ἄλλη παρ' ἄλλους, ἐπῆλθεν εἰς τὴν διάνοιαν καὶ τὰ χεῖλη πάντων τὸ ἐρώτημα: ποῖος, ἀρὰ γὰρ, θὰ ἦνε ὁ διάδοχος του; Μήπως θὰ γίνῃ πάλιν νέον Ἀρχιεπισκοπικὸν ζήτημα; καὶ τὸ δεύτερον τοῦτο ἐρώτημα ἐξεφύετο μετὰ τινος φόβου καὶ εὐχῆς ὅπως διαφυλάξῃ ὁ θεὸς τὴν Νήσον ἀπὸ νέας τοιαύτης δοκιμασίας.

Μεταξὺ μεγάλων καὶ μικρῶν κύλων ἀναφέρονται ἐνέμματα ὑποψήφων πάντοτε ὅμως μετὰ ἐσταγμοῦ καὶ ἀμφιβολίας, οὐχ ὅτι συνάπτονται καὶ τινες συζητήσεις περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν καταννομαζομένων ὡς πιθανῶν ὑποψηφίων, καὶ τίθενται ὑπὸ σκέψιν τὰ προσόντα καὶ αἱ πιθανότητες ἐπιτυχίας ἐκάστου τούτων, ἀλλ' αἱ συζητήσεις φέρουσιν ἥπιον καὶ ἀπαλὸν χαρακτῆρα.

Ἐνίοτε ὅμως αἱ συζητήσεις προσλαμβάνουσι ζωηρότητα τινα περὶ τὴν ἐπιδοκιμασίαν ἢ ἀποδοκιμασίαν πιθανῶν ὑποψηφιστῶν, καὶ τότε ἀπαβαίνει εὐδαιμόνως ἡ βαθεῖα ἐντύπωσις ἀπὸ τῆς δεκαετίας τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ ζήτηματος, καὶ ἡ ἐντύπωσις αὕτη φαίνεται διὰ δύναται νὰ ἐκδηλωθῇ ζωηρὰ, δοδεῖσις περιστάσεως.

ΠΑΠΟΥΤΣΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΣΟΥ

Ἐπικρατοῦσα καὶ ἐξέχουσα ἐμψυγνὸς γνώμη κατὰ τὰς ἀκαδημαϊκὰς συζητήσεις, εἰς οὐδεμίαν ὑποκειμένην ἀντίρρησην, φαίνεται ἡ ὑπὸ τῆς γνωστῆς παροιμίας ἐκπεφρασμένη:

Ἐπαποῦτς ἀπὸ τὸν τόπον σου καὶ ὅς ἦνε παλαιώμενος, καὶ πᾶσα ὑποψήφιος ἀντικειμένη εἰς τὴν παροιμίαν ταύτην θὰ προσκρούσῃ εἰς τὰ 999/1000 τῶν ἐκλογ

